NVO AKCIJA ZA SOCIJALNU PRAVDU
Broj 9-KOMEN/26
Spuž, 24.09. 2026 god.

Obrazac 4

NVO Akcija za socijalnu pravu

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE
NACRTA ZAKONA O PROVJERI STRANIH INVESTICIJA

Primjedba/predlog/sugestija 1: U izradi Nacrta zakona o provjeri stranih investicija potrebno je u potpunosti pratiti Uredbu Evropske Unije broj 2026/1386, koja će se primjenjivati od početka 2028. godine, ali i pooštriti nacionalni okvir tako što će jasno biti propisano da će sva strana ulaganja, za koja se ne dostave potpuni podaci o stvarnim krajnjim vlasnicima, biti u startu odbijena.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Rješenje se predlaže ne samo u kontekstu zahtjeva, koja proizilaze iz gore pomenute Uredbe Evropske Unije i usklađivanja domaćeg pravnog okvira sa evropskim zakonodavstvom, već i činjenice da smo kao država u proteklim periodima bili vrlo osjetljivi na netransparentne strane investicije, odnosno na sumnjivi strani kapital, naročito onaj koji je dolazio iz off shore zona skrivenog vlasništva. Stoga je neophodno jasnom zakonskom odredbom isključiti mogućnost stranih ulaganja, ukoliko strani ulagač ne navede jasnu vlasničku strukturu stvarnih (krajnjih) vlasnika.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U izradi Nacrta zakona o provjeri stranih investicija, a shodno Uredbi Evropske Unije broj 2026/1386, potrebno je prenijeti normiranje o mehanizmu saradnje i obavještavanja država kandidata i Evropske Komisije, ali i jasno propisati da će strana ulaganja biti odbijena ukoliko mišljenje Evropske Komisije bude negativno.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Rješenje kojim se predlaže da se uvijek obezbijedi mišljenje Evropske Komisije se predlaže u cilju bolje zaštite nacionalnih interesa naše države, koja kao mala država nema previše ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta da u realnom vremenu može uvijek odgovoriti strogim zahtjevima za provjerom osjetljivih ulaganja, a koja bi mogla da naruše njenu bezbjednost, javni poredak, uticaj na ekonomski sistem.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U izradi Nacrta zakona o provjeri stranih investicija, a u dijelu formiranja posebnog tijela za provjeru stranih ulaganja – Savjeta za provjeru stranih investicija - potrebno je predvidjeti da u njegov sastav budu birani i stručnjaci sa posebnim znanjima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Rješenje se predlaže iz razloga što nije realno očekivati da uposleni službenici u resorima (različitih oblasti) imaju sva potrebna i dovoljna specifična znanja i iskustva u provjeri podataka i dokumentacije, koja se može pojaviti pred tim tijelom. Zbog specifičnih potreba analiziranja podataka i dokumentacije svrsishodno je uključiti i spoljne eksperte za pojedine oblasti, a sve u cilju kvalitetnije zaštite bezbjednosti i javnog poretka.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Nacrtom zakona o provjeri stranih investicija potrebno je predvidjeti da se, uz prijavu stranog ulaganja, dostavlja potpuna/kompletna finansijska i poslovna dokumentacija, a naročito dokumentacija o vlasničkoj strukturi, uključujući krajnje vlasnike, bilo da su krajnji vlasnici pravna ili fizička lica.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Rješenje se predlaže u cilju umanjenja mogućnosti da se zaobidu neprecizna zakonska rješenja i zahvaljujući pravnim prazninama dođe do realizacije stranih ulaganja, a koja bi mogla negativno da utiču ukupno na bezbjednost i javni poredak zemlje.

Primjedba/predlog/sugestija 5: Nacrtom zakona o provjeri stranih investicija potrebno je predvidjeti da se, uz prijavu stranog ulaganja i prateću dokumentaciju, dostavljaju i nesporni dokazi o porijeklu novca, koji se želi investirati.

ukupno bezbjednost i javni poredak zemlje.

Primjedba/predlog/sugestija 6: Nacrtom zakona o provjeri stranih investicija potrebno je predvidjeti posebnu bazu podataka o stranim ulaganjima, a koja će biti povezana sa drugim ključnim Vladinim organima i institucijama u zemlji, poput Centralne banke Crne Gore, Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore, Agencije za nacionalnu bezbjednost, ili tužilačkim organima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Rješenje se predlaže u cilju ukupno veće zaštite bezbjednosti i javnog poretka zemlje, a imajući u vidu razmjere napretka sofisticiranih prijetnji u savremenom svijetu.

Primjedba/predlog/sugestija 7: U izradi Nacrta zakona o provjeri stranih investicija, a zbog zaštite javnog interesa, potrebno je razmotriti mogućnost retroaktivne provjere određenih već stranih ulaganja, a kada su u pitanju investicije najvećih finansijskih iznosa.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Rješenje se predlaže kako bi se u cilju zadovoljenja javnog interesa retroaktivno provjerile, makar najveće investicije, a posebno one čiji su krajnji vlasnici nepoznati i sakriveni su iza firmi registrovanih u off shore zonama. Prednje iz razloga što je prisutna u javnosti percepcija da smo kao država godinama osjetljivi na netransparentna strana ulaganja.

Ines Mrdović, NVO Akcija za socijalnu pravdu

Ines Mrdović